

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ

План

1. Читання як вид мовленнєвої діяльності.
 2. Навчання техніки читання.
 3. Види читання.
 4. Організація вправ у читанні мовчки.
-

Читання - це

1. Рецептивний вид МД
2. Репродуктивний вид МД
3. Продуктивний вид МД

0%

0%

0%

1.

2.

3.

Головне призначення читання

1. Бути джерелом інформації
2. Бути опорою для оволодіння усним мовленням
3. Служити засобом оволодіння лексикою та граматикою

0%

0%

0%

1.

2.

3.

Загальна система вправ

Система вправ для навчання аудіювання	Система вправ для навчання говоріння	Система вправ для навчання читання	Система вправ для навчання письма	
підсистема вправ для формування фонетичних навичок	підсистема вправ для формування фонетичних навичок	підсистема вправ для формування орфографічних навичок	підсистема вправ для формування орфографічних нав.	
підсистема вправ для формування лексичних навичок	підсистема вправ для формування лексичних навичок	підсистема вправ для формування лексичних навичок	підсистема вправ для формування лексичних навичок	
підсистема вправ для формування граматичних навичок	підсистема вправ для формування граматичних навичок	підсистема вправ для формування граматичних навичок	підсистема вправ для формування граматичних нав.	
підсистема вправ для розвитку умінь аудіювання	підсистема вправ для розвитку умінь говоріння	підсистема вправ для розвитку умінь читання	підсистема вправ для розвитку умінь письма	

Читання як вид мовленнєвої діяльності

- наші вміння й потенційні можливості читання рідною мовою визначають найвищу межу наших аналогічних умінь іноземною мовою.

Читання

- є рецептивним видом МД, який включає **техніку читання і розуміння** того, що читається, і відноситься до письмової форми мовлення.

Сприймання й переробка інформації речень при читанні

Процес аудіювання

1. текст, що звучить
2. подразнення слухового рецептора
3. сприйняті сигнали надходять до оперативної пам'яті
4. “запуск” артикуляційного апарату, проговорення того, що чуємо, у внутрішньому мовленні
5. співставлення з тим, що є у довготривалій пам'яті
6. у випадку співпадіння - розуміння почутого

читання

1. друкований/рукописний текст
2. подразнення зорового рецептора
3. сприйняті сигнали надходять до оперативної пам'яті
4. “запуск” артикуляційного апарату, проговорення **звукового відповідника** того, що бачимо, у внутрішньому мовленні
5. співставлення з ЛО та фразовими стереотипами, що є у довготривалій пам'яті
6. у випадку співпадіння - розуміння прочитаного

Сприймання тексту

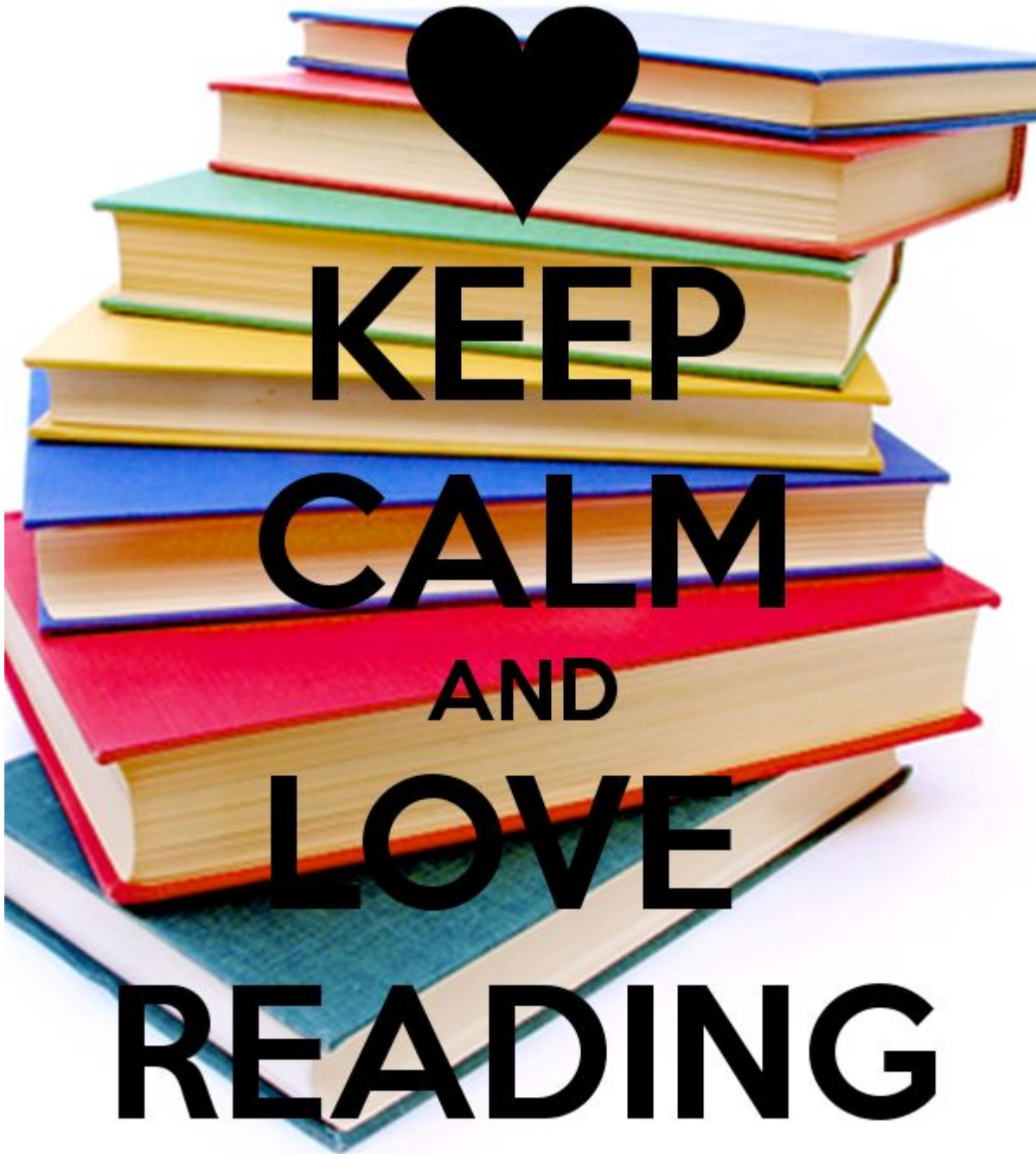
1. Сприймається перша синтагма (C1) і утримується в оперативній пам'яті (ОП) у вигляді **сміслової кодової одиниці**.
2. Сприймається C2. Додається в ОП. Те ж саме з C3, C4....
3. C1+C2+C3+C4 синтезуються в ОП в новий код **сміслу речення**.
4. Смісли речень синтезуються в узагальнений **смісл абзацу**, смисли абзаців - у **смісл глави** і т.д.
5. Здійснюється перехід до розуміння логічних зв'язків у тексті, до домислювання інформації, яка в тексті не виражена.

Рівні розуміння

- **рівень значення** – сприймання лише окремих фактів і сюжетної лінії тексту;
- **рівень смислу** – більш глибоке розуміння, яке передбачає високий рівень загальної культури, життєвий досвід того, хто читає, осмислення цілі читання. Саме до такого рівня сприймання треба поступово підводити учнів.

**KEEP
CALM
AND
LOVE
READING**

Значення СИНТАГМ, які читаються, стають зрозумілими тільки якщо **графічні образи** їх складників (ЛО та фразових стереотипів) переводяться в **образи мовномоторні** при зовнішньому або внутрішньому **проговорюванні**.

Техніка читання

графічний мовномоторний
образ образ

Мовномоторний образ
активізується під час зовнішнього
або внутрішнього
проговорювання.

Навчити техніки читання –

означає сформувати навички
миттєвого сприймання і
озвучування слів,
словосполучень, речень.

Навчання техніки читання

1. Засвоєня **іншомовних літер** і тих **звуків**, які вони передають на письмі.
2. Читання **слів** з голосними в **закритому** складі, де діє перенос навичок читання з рідної мови на іноземну. *Наприклад, ten, dog, tin.*
Слова, які читаються не за правилами, подаються окремо.
3. Вправи у голосному читанні **речень**.
4. Вправи у голосному читанні **текстів**.

Вправи для читання окремих слів і словосполучень

фонетичний метод:

- Знайдіть вимовлене вчителем слово серед ряду слів на картках.
- Складіть вимовлене вчителем слово з карток алфавіту.
- Послухайте слова (з опорою на таблицю чи підручник) і підкресліть ті слова, в яких ви почули звук [ai]
- Послухайте слова (з опорою на підручник) і скажіть, яке слово пропустив вчитель.

Вправи для читання окремих слів і словосполучень

Метод цілих слів

(читання слів іншомовного походження, або слів, що читаються не за правилами) :

theater, tourist.

Вправи для читання окремих слів і словосполучень

Метод навчання читання за ключовими словами або за аналогією

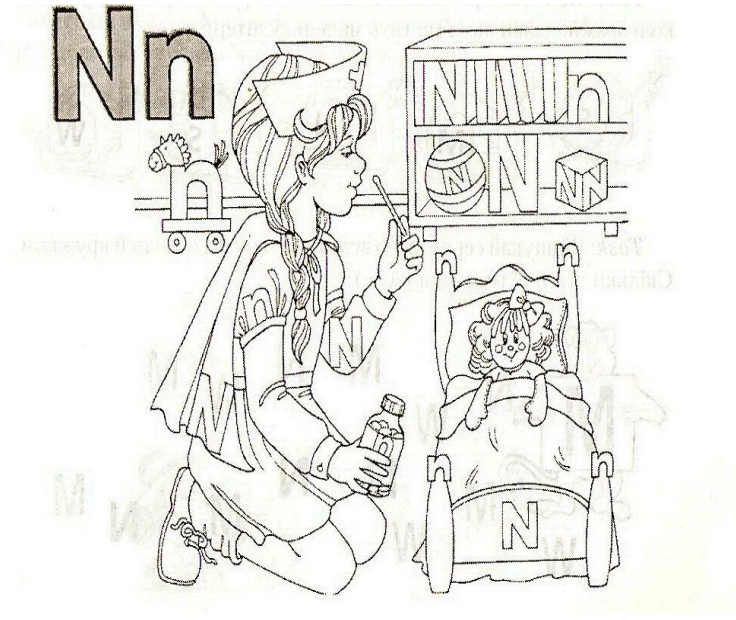
(учням пропонується прочитати стовпчик або рядок слів з однаковою орфограмою):

is, his, it, sit, in, Tim, big.

Вправи на впізнавання та розрізнення графем

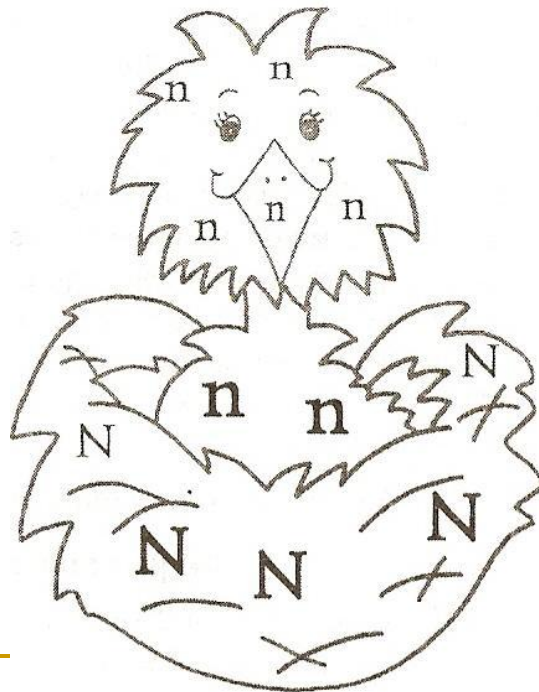
Вправи на впізнавання

- **Task:** Знайдіть на малюнку велику і маленьку літеру **Nn**, порахуйте їх. Зафарбуйте велику літеру **N** коричневим (brown) кольором, маленьку **n** зеленим (green) кольором.

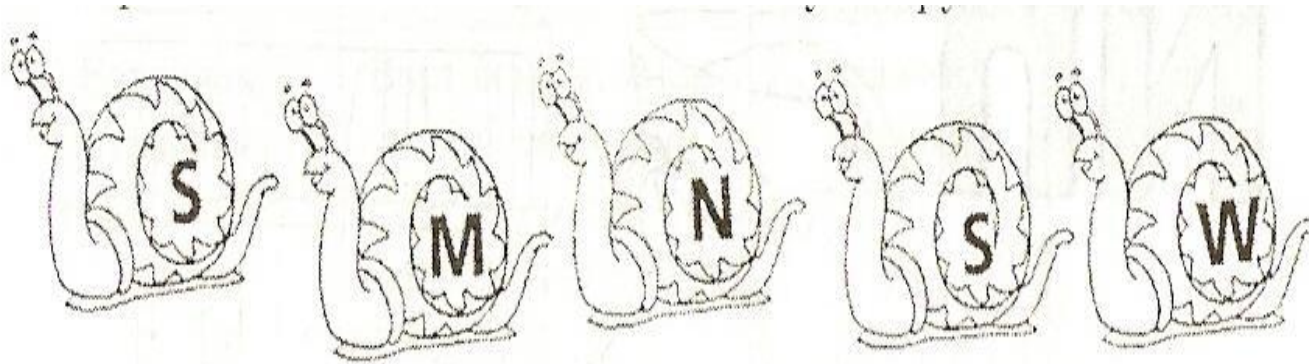
Вправи на впізнавання

- **Task:** Зафарбуй частини малюнка з маленькою літерою **n** помаранчевим (orange) кольором, з великою літерою **N** коричневим (brown) кольором.

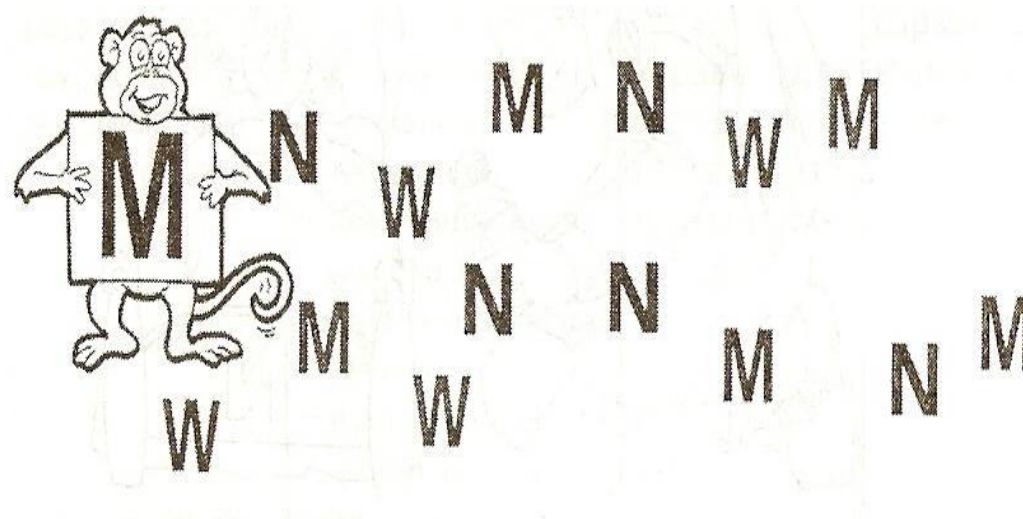
Вправи на впізнавання

- **Task:** Відшукай равлика з великою літерою **N** і розфарбуй його кольорами, назви яких містять маленьку літеру **n**.

Вправи на впізнавання

- Відшукай серед літер велику літеру **N** і обведи її кружком. Скільки літер **N** ти знайшов(ла)?

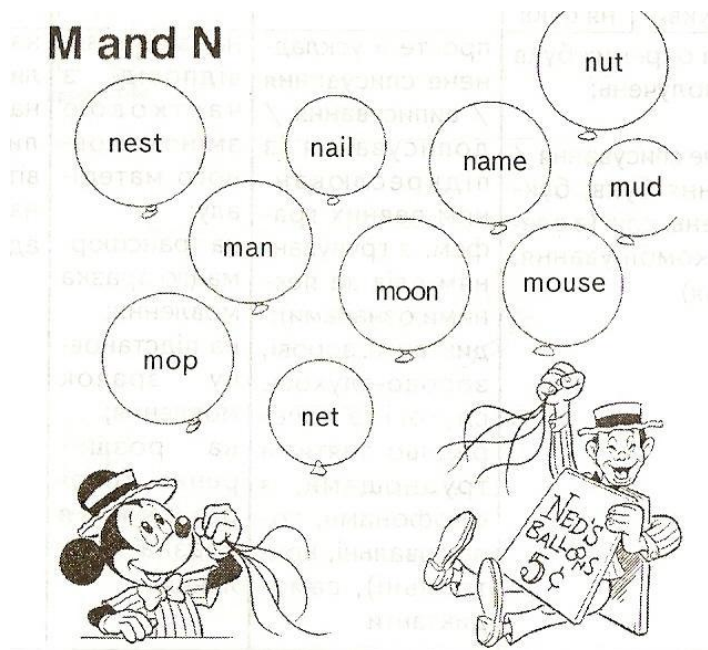
Вправи на впізнавання

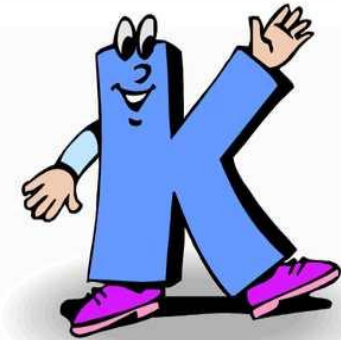
- Відшукай серед літер маленьку літеру **n** і зафарбуй її кольорами, назви яких містять літеру **n**.

Вправи на групування

- Допоможи Mickey і Ned знайти свої повітряні кульки. Повітряні кульки Mickey містять слова, які починаються з літери **n**, а повітряні кульки Ned – з літери **m**.

Rules of reading

ещ подзаголовок

Вправи у голосному читанні речень

Учнів потрібно навчити:

- членувати речення писемної мови на синтагми;
- правильно озвучувати синтагми як цілісні інтонаційні блоки;
- осмислювати синтагми безпосередньо при їх читанні.

Правила паузації

- При читанні речень робити паузи **можна**:
- а) перед прийменниками (крім of – the house of my parents):
His father works | at the factory.
- б) перед сполучниками та сполучними словами:
I get up at seven o'clock | and at a quarter to eight I go to school.
- в) між обставиною і підметом:
Yesterday | I got up at eight o'clock.
- г) між підметом та присудком (крім тих випадків, коли підмет виражений особовим займенником):
My friend Kostya | is a good sportsman.

Оволодіння навичками озвучування речень передбачає засвоєння таких операцій:

- 1) вимовляння синтагм без пауз;
- 2) виділення в реченні наголошених і ненаголошених слів;
- 3) інтонаційно правильне вимовляння кінцевих і некінцевих синтагм у реченні.

Правила паузації

- При читанні речень паузи робити **не можна**:
- а) після артиклів, вказівних, присвійних, особових займенників, займенників some, any, заперечного займенника no:
My friends live in Shevchenko Street too, but they do not live in our house.
- б) після прийменників:
In the afternoon after classes I play with my friends in the yard.
- в) після сполучників і сполучних слів:
Our street is long and there are many trees in it.
- г) після допоміжних, модальних дієслів і дієслів-зв'язок:
I am sitting at the last desk.
You can see a boy in the street. He is a schoolboy.

Правила паузації

- д) між прикметником, іменником у присвійному відмінку або числівником і іменником, який стоїть після нього:

Mr. Ford has a small yard. This is my sister's room.
The house has four rooms.

- е) між присудком і прямим додатком:
Open the window and air the classroom.
- є) між дієсловами руху та обставинами місця, що означають напрямок руху:
My elder brother goes to Kyiv next week.

Правила наголошення слів

- При читанні речень **наголос** слід робити на **повнозначних словах**: іменниках, прикметниках, числівниках, займенниках much, many, somebody, anybody, nobody, everybody, something, anything, nothing, everything, each other, one another на прислівниках, повнозначних дієсловах.
- **Ненаголошеними** є артиклі, вказівні, присвійні, особові займенники, неозначені займенники some, any прийменники, сполучники, допоміжні й модальні дієслова, дієслова-зв'язки, повнозначне дієслово to be.
- **Ненаголошені** слова в англійському реченні слід вимовляти **тихіше**, ніж наголошені, інтонаційно зливати їх із повнозначними словами.

Правила тонування речень

- При читанні розповідних речень, які складаються з двох або більше синтагм, **кінцеву** синтагму слід вимовляти із **зниженням** тону голосу, а всі **некінцеві** – з **підвищенням**.

Навчання техніки читання

- З цими правилами потрібно знайомити учнів поступово, по ходу засвоєння ними різних структурних ознак.
- На початку 8 класу доцільно їх узагальнити і подати учням в такому вигляді, як вони подані тут. Це необхідно для того, щоб учні, спираючись на весь комплекс правил читання, вчилися читати вголос тексти із синтаксично ускладненими реченнями. Задаючи текст для самостійного читання дома, учитель повинен виділити в ньому невеликий уривок (7-8 рядків) для того, щоб учні переписали його в зошити, зробили в ньому інтонаційну розмітку і підготувались до читання вголос по цій розмітці. На наступному уроці потрібно перевірити виконання цього завдання у якомога більшої кількості учнів.

Arrange the sentences in the correct order and you'll have the story about Ruff. What is Ruff?

- 1. He barks at the cat. 2. The milk spills. 3. "Bad dog", Annie says. 4. Ruff sees the cat.
 - 5. The cat jumps onto the table. 6. He runs after the cat.
-

Навчання техніки читання

4. Навчити учнів читати вголос тексти.

При виконанні вправ з розвитку техніки читання слід давати учням психологічну **установку на розуміння** тексту безпосередньо при його читанні вголос. Така установка дається для всього класу, щоб не лише той учень, що читає текст вголос, звертав увагу і на його зміст, а й усі інші учні, які в цей час повинні слідкувати по книжках і читати цей уривок тексту про себе чи пошепки. При такому завданні ущільнюється навчальна діяльність учнів, відбувається цілеспрямоване навчання одночасного сприймання формальної і смислової інформації тексту.

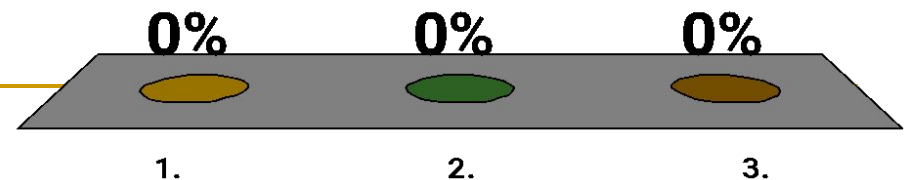
Завдання учням може бути таким: *“Зараз Н. буде читати текст вголос, а ви слідкуйте по книжках і читайте разом з ним про себе. І Н., і ви всі повинні бути готові по моєму сигналу, не дивлячись у книжку, сказати рідною мовою, про що ви тільки-но прочитали.”*

Read these little tales. Choose the best word and put a line under it.

- A fat little pig (saw/ate) an apple. It was (over/under) a tree. It (came/fell) from the tree. But the pig thought it fell from the (sky/tree). “Lucky me,” the pig said. “It (rains/makes) apples.”
- A baby duck is lost. It is lost in the (store/woods). It sees Jimmy. Jimmy (walks/swims) in the woods. The duck (walks/swims) behind Jimmy. It thinks Jimmy is his (pet/mother). “Now I am found,” (Duck/Jimmy) says. “I am not (lost/here) anymore.”
- A big black fly sits on a yellow (floor/flower). It is not real. It is a flower on Mrs. Pat’s (tie/hat). The (fly/hat) sits on the hat. Mrs. Pat walks. “A walking flower”, the fly says. “I do not have to (walk/fly). It is a free ride!”
- *What is each tale about?*
- Each tale is about a pet.
- Each tale is about someone on the farm.
- In each tale a pet walks with a boy.
- Each tale is about someone who is wrong about something.

Для вправи у читанні вголос з безпосереднім розумінням підходить інструкція

1. Follow the reading.
Be ready to
continue.
2. Read the text.
Translate it.
3. Follow N.'s reading.
Put up your hand
when N. reads about
school.

Оволодіння технікою читання є завданням

- 😊 1. Початкової школи
2. Середньої школи
3. Старшої школи

0%

0%

0%

1.

2.

3.

Види читання

- У методиці існують різні класифікації видів читання: **вголос і мовчки, з перекладом – без перекладу, із словником і без словника.** В кожній із згаданих пар видів читання перший є **навчальним**, тобто це діяльність, спрямована на формування зрілого читання. Види читання, яким вони протиставляються (мовчки, без перекладу, без словника) характеризуються **різні аспекти зрілого читання.**

Класифікація видів читання за комунікативними цілями (за С.К. Фоломкіною)

Вид читання	Мета	Ступінь розуміння	Швидкість читання (слів за хв.)
Ознайомлювальне	Розуміти основну інформацію	70-75%	180-190
Переглядове	Визначити тему	40-50%	400-500
Вивчаюче	Розуміти повну інформацію	100%	50-60

Ознайомлювальне читання (skimming)

- найбільш розповсюджений у всіх сферах життя.
- При такому читанні читач сприймає **лише основні факти**, не вдаючись у деталі. Воно можливе лише при досить розвинених механізмах читання, при наявності вміння швидко зорієнтуватись у тексті, вичленити основну інформацію, обійти незнайомі слова.
- Для досягнення мети читання цілком достатньо **розуміння 75% основного змісту** за умови, що решта 25% не містить ключових положень, суттєвих для розуміння всього тексту.
- Темп читання для англійської мови – **180 сл./хв.**
- Для розвитку вмінь ознайомлювального читання використовуються досить **великі за обсягом тексти** (до однієї сторінки на початковому ступені). Учні вправляються в такому читанні **лише в старших класах**, як на уроці, так і вдома.

Вправи

- Прочитати заголовок та сказати, про що може розповідатися у тексті.
- Дати відповіді на запитання щодо основного змісту.
- Вибрати з кількох запропонованих учителем заголовків найбільш прийнятний.
- Послухати твердження і виправити неправильні.
- Вибрати з ряду малюнків ті, що ілюструють зміст тексту.
- Підібрати до запитань відповіді.
- Висловити свою думку про зміст тексту, дати йому оцінку.

Вивчаюче читання

- **глибоке і детальне розуміння** тексту на рівні смислу.
- Це вдумливе читання, яке здійснюється у повільному темпі – **50-60 слів за хвилину**.
- Його об'єктом є не **вивчення** мовного матеріалу, а тієї **інформації**, що подається у тексті. При читанні іноземною мовою завжди залишається і інша задача, яка співвідноситься із навчальним читанням: **збагатити свій лексичний запас** лексикою цього тексту, удосконалювати автоматизми сприймання граматичних структур.
- При такому виді читання можна користуватись **словником**.
- **Обсяг** текстів має бути значно **меншим**, а зміст складнішим, ніж для однайомлювального читання.

Вправи

- Відповісти на запитання щодо основного змісту тексту та його деталей.
- Вибрати з кількох малюнків ті, які ілюструють провідну думку тексту.
- Визначити, чи відповідає інформація, запропонована у завданні учителя, основному змісту тексту.
- Визначити у тексті смислові віхи та виписати найбільш суттєву інформацію.
- Скласти план тексту; підібрати до кожного пункту плану речення з тексту, які його уточнюють.
- Виконати письмовий переклад тексту і порівняти його з ключем.
- Виконати тест множинного вибору, альтернативний чи поєднувальний тест.

Переглядове читання (scanning)

- вміння лише **пробігти очима** по тексту, визначити, про що він, відібрати з нього потрібну інформацію, визначити тему тексту по його заголовку.
- Тут удосконалюються вміння зрілого читання, формується **механізм передбачення** подальшого змісту тексту.
- Навчання такого читання також передбачається програмою для **старших класів**, коли учні вже набули достатній досвід читання іноземною мовою.
- Для розвитку цього виду читання добре використовувати **газетні та журнальні статті, уривки з художніх творів.**

Вправи

- Відповісти на запитання вчителя щодо основної інформації тексту.
- Відповісти на запитання, що стосуються важливих деталей.
- Сказати, чи співвідноситься представлена вчителем інформація з тією, яка почерпнута учнями з тексту.
- Знайти у тексті вказані вчителем факти.
- Виконати альтернативний тест, тест множинного вибору.

Організація вправ у читанні мовчки

- Дотекстовий етап
- Текстовий етап
- Післятекстовий етап

Дотекстовий етап

1. Вибір тексту (2-5% незнайомих слів, короткий, щоб учні встигли прочитати його за 4-5 хвилин, інформативний і цікавий).
2. Зацікавити учнів змістом тексту.
3. Зняти мовні та змістові труднощі.
4. Поставити комунікативне завдання, яке б активізувало розумову діяльність учнів під час читання.

Текстовий етап

- Читання тексту

Післятекстовий етап

- Перевірка розуміння тексту та виконання інших вправ на основі його змісту
- Відповідь на супровідне запитання
- Засоби контролю розуміння прочитаного тексту:
- **Невербальні засоби:** виконання дій, контроль з використанням цифр, контроль за допомогою сигнальних карток, виготовлення схем, креслень, підбір малюнків.

Вербальні засоби

1) **Рецептивні**

- Підтвердження або спростування тверджень учителя (True/False)
- Тести з вибором відповіді (Multiple choice)
- Співставлення, перехресного вибору (matching)
- Перегрупування, впорядкування (rearrangement, unjumbling)

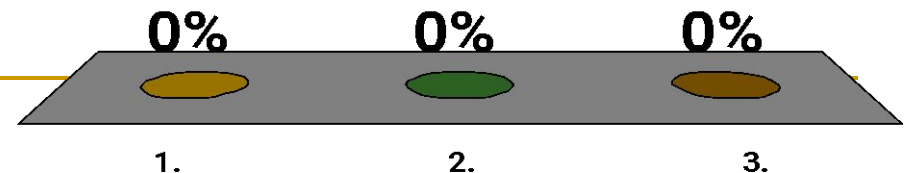
Вербальні засоби

2) Репродуктивні

- Відповіді на запитання
- Доповнення речень
- Виправлення тверджень
- Формулювання запитань до тексту
- Переклад окремих слів, словосполучень, речень
- **Виразне читання**
- **Пошук інформації, читання та переклад**
- Укладання плану
- Переказ змісту іноземною або рідною мовою (має бути ситуативно обумовленим і комунікативно спрямованим)
- **Скорочення тексту**
- **Складання резюме тексту**
- Бесіда на основі змісту тексту
- Розігрування діалогів на основі тексту

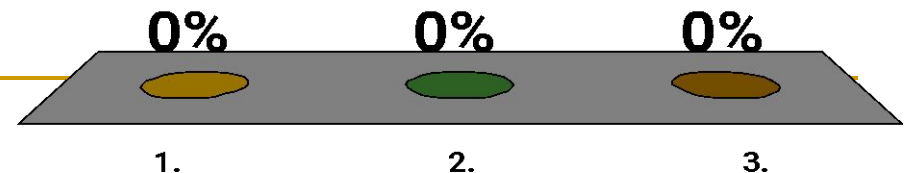
Кінцева мета навчання читання в школі — це

1. Сформувати навички
техніки читання
2. Сформувати навички
читання вголос
3. Сформувати навички
читання мовчки

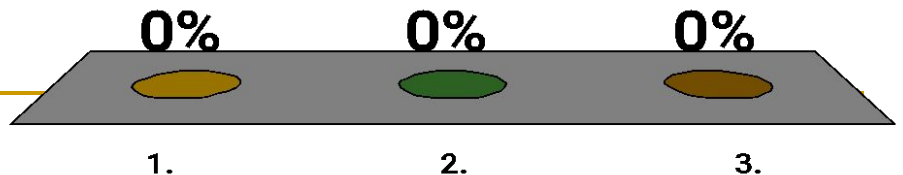
Формування міцної навички читання забезпечується

1. Вивченням правил читання
2. Великим обсягом вправляння в читанні
3. Запам'ятовуванням графічних образів слів

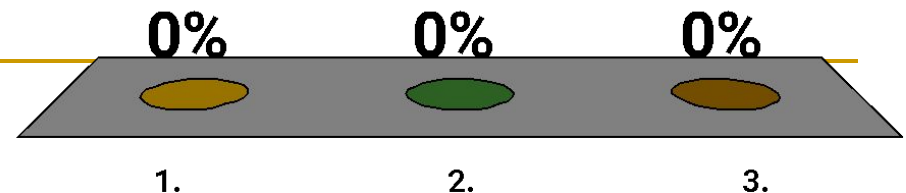
Кількісним показником умінь читання є

1. Розуміння 70%
інформації тексту
- 😊 2. Швидкість читання
3. Уміння переказати
зміст прочитаного

Якісними показниками читання як виду МД є

1. Швидкість читання
2. Ступінь розуміння прочитаного
3. Уміння переказати зміст прочитаного

**READING
MAKES
LIFE A
LOT
EASIER**

Дякую за увагу!
